

Nº 10.

Virmdeenā 6. Merz

1867.

Eelchsemmes finnas.

No Rihgas. 3jčā Merz deenā tē Rihgā un ap Rihgu tilla isdarrita ta leela lauschu-slaitschana, pahr kurreu jau wairak reises schinnis lappās runnahs. Jau pahri neddelas agraf laudihm pahr to bij slaidra finna dohta, fa lat tai deenā, zif warredami, paleek mahja. Paschā pilsschētā un preelsch-pilsschētās tai deenā preelsch puissdeenas wiffas bohdes, schenki, teesu-nammi, fabriki un t. pr. bij aisslehgiti, fa lat nefas laudis nelawetu, sawā weetā palist, lamehr to leelo darbu isdarrihs. Slaititaji papilnam bij isrikoti un satram sawa eela, woi saws apgabbals eerahdihts. Berram, fa wiffs buhs isde-wees labbi.

Wehl no Rihgas. Wibsemmes gubernijas waldischana pafluddina: Laudis effoht daschas ruhpes iszehluschahs pahr zuhku-gattas ehſchanu, tadeht, fa schinnis laikos, ihpaschi Wahzsemme un retti ween fur Kreewu-semme, zuhku-gattu useeti appaltsahrpi jeb trichines, las zilwekeem, lad tee tohs ee-ehduschi, vadara leelas mohlas; tadeht Pehterbburgā ta wesselibas lohpeju komiteja un volteru-teefu walstis eelschēigu buhschanu ministeram luhguse, lai aisleeds no ahrsemmes ewest zuhku-gattu un wiffas tahdas no tahm fataiftas prezzes. Us to tad 25tā Novemberi 1866 apstiprinahts ministeru komitejas spreedums pawehl: schabdas prezzes tāpat pa fuggu-oh-stahm, fa arri pa semmes zekku wiffā Keijera semme un Pohku-semme aislegt ewest un ja fur tulles mahjas tahdas prezzes jau buhtu nolikta, tad pirms tahs us pahrdohschānu isdohd, buhs abrstehm list ismeklekti.

No Pehterburas. Pee augstalahs pastes

waldischanas irr suhbsehts, fa pee awischu peeneschanas — kas us laika makkatas, jeb fo ar frusta-banti peesuhta par posti — tee postes grahmatu-neſſeji par latru nummeru no fanehmeja pagehroht 3 ſapeikas. Kad nu ſchahda makkachana fanehmejeem irr par leela gruhtibu un daschureis wairak istaifa, neltā awises paschas mafsa, tad postes waldischana wiffeem postes fungem usdewufe, postes awischu-neſſejeem zeſchi peekohdinah, fa lat tee to ihpaschi peeneschanas-naudu wairs nepraffa.

Ahrsemmes finnas.

No Wahzsemmes. Leelajā runnas-deenā Berline wezzakais ministeris grahfs Bismarcks turrejis runnu, ar fo tohs ſanahkuschus walstu weetnekuß paſſubbinajis, lai pahr to gahda, fa no tahs pirmas eepreelschējas norunnas (18. August 1866, kur us gadda ta Seemeleeku beedriba norunnata) par gadda laiku, tas irr lihds 18tam August f. g. wiffu to leelo darbu nobeids. Tillo walstis leela runnas-deena buhschoht nobeigta, tad waijadſeſchoht tahs 22 bee-dribas walstes lohpā faaizinah, lai sawus landagus noturra un tas effoht lohti waijadſigs, fa arri tahs lihds 18tam August buhtu nobeigta. Tab winsch teem rāhdija, zif lohti waijadſiga ta ſabeedroſchanahs un fa arri tahs Deenwiddus walstes ar winnahm labprah ſabeedroſchotees. Nekur tahm walstehm tik weegla ta ſabeedroſchanahs ne-effoht, fa Wahzsemmes walstehm, kas wiffas ta weenā lohpā, fa aplam nekur zittur un t. pr. Awises stahsta, fa zittureisejā Hannoveres kehnina walstē paſcha kehnina padohmneeli tohs laudis muffinoht us pretti-turreschanohts Bruhſcheem un teem wiffadu gruhtibu darroht, zaur fo wezzam kehninam paſcham ta lee-

laka slahde un wina mantibu nelà lahga newarroht atschirk no frohna-mantahm; wissat semmei zaur to flikums ween iszeltotees. Tee til neganti, ka pa naaktihm uskriskoht walts-saldateem ar warras-dar-beem, schaujohit un mettoht ar akmineem. — No Schleswig-Olsteines raksta, ka lai gan wissi frohna-deonest-neeli, kas Wahzeeschi, Pruheschu Lehninam ustizibas swehrestibu effoht swehrejuschi, to mehr no Seemela-Schleswigas ildeenas nahloht finnas, ka tur tee, kas Dahni, leedsotees swehreht un tadeht jau effoht leela datta teesas-lungu un mahzitaju no ammateem atlaisti. Skohlmeisteri no Gruma fahdschas, luhguschti, lai ar to swehrestibu wehl nogaidoht, famehr buhschoht israhditees, pee furas walsts seemela Schleswiga paleekohit; un ja waldischana us to negribboht gaidihi, tad scheem no ammata effoht ja-atstahjahs. Un lad ta janoteek, tad winni luhdsotees pensionu jeb usturra naudu, ka winau familijahm ne buhtu pahr dauds leels truhkums jazeesch. Us to to semmu pahrwalditajs teem aibildejis, ka til ahtri wehl newarroht wis dohmaht us to ismekleschanu, pee furas walsts winau semme peederreschoht. Kam patihloht, warroht jau taggad us Dahnu walsti eet; pensione neweenam netikschon. — Jau agrak effam stahstijuschi, ka libds ar teem us leels walsts runnas-deenu sanahkisheem walstu weetnekeem arri suhdsibas fanestas, kas gribbeja peerahdiht, ka daschi tee weetneki jeb runnatajt ne-effoht derrigi; bet ka zaur draudeschananm ween tee eewehleti. Scho suhdsibu ismellechana wehl ne-effoht pabeigta; bet zik taht ar to tikkuschi, kas wiss israhdoht, ka suhdsibas neleetigas. — Franzuschi islatduschi rastus, ar to lee-lahs, ka winaem ween tas gohds peederroht, ka Wahzsemme pehrn tas larsch ahtri heidsees un ka Chystreikeem ne-effoht arri Wihnes pilsschita panemta. Kad Wahzsemmes deenwidd-walsts normannijuschas, ka tahm flitti labhschootes, tad tahs Franzuschu keiseram krittuschas llaht un to luhguschas, lai nahf palihga ar padohmu un lai rauga Pruheschus meerinahit. Keisers winau luhgchanu effoht paklausjiss un tam arr laintgi effoht tas darbs isveweess. Keisers redsejis, ka Chystreikeem pawiffam jaet bohja, un tadeht ahtri krittis starpa. Wahzsemneeki atlal tam runna pretti un peerahda, ka Franzuschu padohms schinni lecta nelv ne-effoht palihdsejis. Tadeht newarroht nemas saprast, ka tahs Widdus-wahzsemmes walsts warrejuschas pakantees us Chystreikeeschu paklhdib, — un to wissi slaidri redsoht, ka tahs wehl labhschootes, ar seemela walstehm zeeti sa-beedrotees kohpa!? — Bitta finna atlal falla, ka Pruheschem ta ahtra uswarrefchana tikkuse neween zaur to, ka teem labbali karra-rikhi, bet arri zaur to, ka Pruheschu karra-wihri effoht dauds labbali flohloti ne ka zitti Wahzsemneeki.

No Chystreiku walsts. Chystreiku walste jau daschas runnas-deenas jeb landagas beigtas; daschás weelás tahs wehl pilná darbá, ihpaschi Tiroleeschti

wehl effoht nemeerigi un ka falla — garrisce wihi effoht tee jauzeji, kam nebuh nepatihloht, ka winau wezzakais ministeris Beusts tas leelais isdarritajis un schis irr — protestants. Beusta lungs gan wehl strahdajoht ar lehnibu ween un dohmajoht, ka ar laiku gan palifschon meerá, bet tas effoht neeli ween, tee jo wairak wehl trakfloschoht, ja pee laika tohs nefawaldischoht. Ungari, ka jau fazijam, effoht ar wissi pilná meerá tadeht, ka teem nu pascheem sawa waldischana un daschi wezzi wihi preezajotees, ka Deens winaem wehlejis to peedsihwoht, to fenn jau kahrojuschi. Ungars ar leelu steigschanohs satisotees us to, ka Chystreiku keiseru buhschoht Pesters pilsschita krohneht par Ungaru lehninu un dsird, ka keisers tassotees ar sawu familiju turpu braukt. Synamas, ka te buhs leelas gawileschanas un leeli swiehtsi. Schinnis preelos arri daschas behdas teem, kur pehrn gadda karra breefmas plohsijahs. Nabbageem laudim tur usgahjis breefmigs bads ta, ka daschi sawá isfamischeschana staigajoht pa teem kaufschanahs-laukeem kaulus salassidami un tohs pahrdohdam. Waldischana un labfirdigi zilwelka ka spéhdami mhpjotees tahs behdas remdeht, to mehr truhkums wehl arween effoht dilti leels. — Melnikas keiserene Scharlotte effoht jau tiktahatl abbojusehs, ka rastohrt grahamas saweem familijas peederrigeem. Nefenn wehl effoht rastijuse grahamas sawam brahlim, Flanderes graham, kur tam laimi wehlejuse us wina prezibahm. — Tas Englanedes kapteins Palmer, kas to skrohderi Pust bij usrahdijis par keisera fleksawu, dabbujis vfirdeht, ka Pusts us brihwahm kahjahm palaists, effoht keiseru luhdsis, lai wina gohdu glahbjoht, — jo tahda finna avis, ka Pusts watta palaists, winau peerahdoht par wiltigu leezineeku. Teefas ministeris to luhgchanas rastu ne-effoht wis keiseram nodewis, bet suhdsajam atpakkat aissuhtijis ar tahdu finau, ka Pusts ne-effoht watta palaists tadeht, ka Palmera leeziba buhtu atmesta, bet til tadeht, ka littumi ne-wehloht, weena pascha zilwela leezibu par pilnigu peerahdischannu turreht.

No Italias. Garibaldis taggad atlal parab-dahs, ka effoht dshws. Bologna pilsschita strahd-neku un zittadas beedribas un Rohmas behgli winau ar saweem kareogeem apsweizinajuschi gawiledami. Kad kahds professors to bij usrunnajis pahr Rohmas atswabbinaschanu, tad Garibaldis aibildejis, ka wajagoht to raudsicht isdarrisht pa gohdigu ill-kumu zellu; dumyja padohmu wajagoht pataupiht us nohtes laika, kad wissi zitti padohmu wairs ne-luhdsechoht. Pebzak zaur lohgu us lautihm runnajis ka, Rohmu gribbedami meertgi rohla dabbuh, lai tee wehlejohrt parlamenta teesa tahbus wihrus, kas teem wehloht us Rohmu eet ta ka sawá mahja kas ta arri effoht un tahbus, kas wairak gahda pahr lauschunelà pahr preesteru labbumu. .... Pahr wissahm leetahm lai gahdajoht pahr tahdeem wiireem, kas netihlojohi plaschi dshwoht, bet kas tohs millionus

bruhlejohnt us to, nabbageem strahdneekem darbu un pelau gahdaht. Tad wehl ar ihpaschu pafluddinachanu laudis usaizina, wehleht wihrus, kas pahr to gahda, la laudis pateesi paleefoht brihwri no laizigahm un garrigahm saitehm un t. pr.

Deo Nohmas rafsta, la no ta laika, kamehr Franzuschi aigabjuschti, arri wiss preeks no pilsfehtas effoht issuddis. Pehz tahs ihpaschas tautas-komitejas pawehleschanas laudis us tautas prekeem nemas ne-effoht sapulzejuschees, aigawena neddeka pa-wissam klussu pahrgahjuse; wissi laudis dohmigi ween staigajohnt aplahrt, — ar lo tee gan grubb parahdiht, la taggadeja waldischana winneem nepatihloht. — Bahwests lizzis sawu walsts mantu pahrraudsicht un atraddis, la ta gaddu pa gaddu masala palikluse. Effoht flikti faimneeziba bijuse un ihpaschi us gohdu-meelasteem dauds naudas patehrehts, bet nabbageem wairs nelahda palihdsiba ne-effoht sneegta. Bahwests nu nospreidis, la lai us teem septineem trefneem gaddeem taggad nahloht septini leesi gaddi. Ar rasbaineekem Italia art wehl ne-effoht galla. Kahda haggata dahma isbraufuse us sawu muischu un te zetta-laupitaji winnu paschu sawangojuschti un pawaddonus palaiduschi wassä. Bet rasbaineeki drifs nomannijuschti, la ta dahma schahs bailes nepahrzeetischoht un tadehk dewuschi to padohmu, lai ta sawu muischu pahrvalditaju dohdoht kahlä un patte laibrauzohnt us Nohmu alpakkat, un 5000 skudes nau-das lai winneem suhtoht. Scho padohmu nu tai waijadseja peenemt un to pagehretu naudu winneem suhtoht. — La taggad eet Italia un wehl gaddi pa-ees, kamehr ta paliks meeriga; jo tas leelakais strihdis irr laizigai waldischana ar garrigo. Laiziga waldischana grubb wissi buhchanu eetaischt pehz scha laika waijadisbas, bet garriga — kam ar to jaunu eetaischtchanu dascha warra suhd — turrahs pretti; un tad arri laiziga waldischana gribbetu eeksch lahdahn leetahm garrigai peelaistees, tad pawalstneeki, no jaunu laiku wihereem samuffinati, negribb winnai to pataut. Kä te ahtri warr tilt pee meera?!

Deo Franzijs. Lai gan Leisers Napoleons jaunus likumus dohd, ar lo sawu walsti grubb pahrlabhoht, tomehr nela newarr ar saweem laudihm istift, — arween tee nemeerigi, tee runna daschahm eetaischtchanahm pretti, ihsi fakkoht, paschi nesinnadami, lo prassa. Un lo tad lai no tahdeem laudihm warr gaidiht, kas mai woi nemas mahziti? Taggad irr eesahfuschi us flohlahm dohmaht, flohlas likumus zelt un us mahzibu laudis pefpeest. Lihds schim ta flohlu buhchanu effoht bijuse preestern rohla un pawissam palista. Tee ir taggad negribboht few tahs teefas litt nonemt. Bet us ministeri pagehreschanu tee taggadeji flohlmesteri effoht pahrlausfiti un peenahkuschi, la daschi flohlmesteri un flohlmesterenes tik knappi ween prohtoht laffsicht. Ko tahdi lai mahza behrenus? Woi warr allis allam zettu rahdiht? Luhp, tahda ta flawejama Franzuschi tauta,

kas par tik gudru un apgaismotu zildahs, la wissi posauli grubb mahzicht. Sinnams, la tee wihi, kas weenreis fabluschi wissur to waijadfigu buhchanu pahrtasicht, meerä nedohsees. Nunna, la buhchoht kreetus flohlmesterus israudfigt, laudis, kas kubtri, pee flohlas speest un nabbageem lautineem brihw-flohlas gahdaht. — Krusta teem deesgan buhs ar mulku laudihm tapat, la jau wissas semmes, jo tum-siba labprah negribb behgt no gaifmas. Lai Deems palihds, la isdohtohts. Gan Franzuschi leelahs ar sawu brihwibu, bet zil tur jasargahs, la newilloht waldischana neaplaftina zaur rafsteem. Jo tik lo lahdvi rafstu ta faproht, la tur lahda waina eelschä, tad diki gruht sawu newainibu peerahdiht un istain-notees. Nu pat schinnis deenä lahdam augsti gohdatam Franzusim ta bij nogahjees, la awises lo bij eelizzis, lo Leisers pats par launu nehmis, nelahwees nemas isrunnah, la tur now wainas un pawehlejis bes kaweschanas to leetu ismelleht. Nepalihdsjeuschas nelahdas aibildinaschanahs, pehz spreeduma rafsttajam bijis jamassa 5000 un drilletajam 100 franki strahpes naudas.

Deo Englandes. Winnä neddelä wehl Eng-landeeschi bij til drohschi un kaunejabs pahr sawu lehltizzib, la effoht fizzejuschti, la Fehneeschti jau lahjas un zits zittu par to isshmejha. Bet ne zil ilgi pehz tam, 7ta Merz (23. Febr.) telegrafs neffa siatu, la daschäss weetäss Thru-semme Fehneeschti us dumpi fazebluschees. Ar steigschanoht saldati wissur aishrikotti un tee reish roisham ~~in~~ ⁱⁿ ~~in~~ ⁱⁿ, pee la vauds tilkuschi nokauti, ewainoti un daschi sawangoti. Dauds weetäss telegrafo braytes sagrasitas. Waldischana wissa spehla dumpineekeem pretti zellahs un zerre, la dumpi drifs sawaldischoht. — Wehlakas siatas stabsta, la lahdä waktara Dubline us platscha sapulzejuschees lahds simts zilweli, kas apbrunnousches ar pistolehm, flintehm, sohbeneem un dolkeem; tee bijuschi wisswairak jauni zilweli no 20 gaddeem wezzi. Polizeja 30 no teem sanchmuse zeet un tee pahrejee aigabjuschti us Tallagtu, 7 juhdses no Dublines. Tur fabluschi kautees lahdi 200 polizejas saldati ar 1000 Fehneeschem, kas fabluschi schaut un polizejas saldati teem schahwuschti pretti. Schinni kaufchanä 5 Fehneeschti ewainoti, weens nokauts un 83 sawangoti. Pa tam regemente karra-saldatu ar lelgabbaleem steidsahs polizejas saldateem palihgä un tee ohträ deenä 200 Fehneeschus pahrsuhtija us Dublini. Bij teem arri atnehmuschi 6 wesumus karra-waijadisbu. Wehl daschäss zittäss weetäss saldateem gaddijabs ar dumpigeem Fehneeschem kautees, fur wissur daschi kritta un tomehr wissur Fehneeschem bij ja-atlahpijabs. Osirdehs us preefschu, kas tahkaf isjuks.

Deo Spanijas rafsta, la tur wehl arween wal-dischana bailiga no dumpja; Madrité us wisseem eelu-stuhreem stahwoht dubbultas waltis; un fur til lahdvi distaku trohksni dsirdoht, tur tuhlin pulleem dohdo-

tees turp raudsiht, woi dumpis jau naw kahjäss. Arri te lauschu tumfiba ween pee ta nemeera wainiga.

No Turku walsts. No Kandias nahkuschas tahdas sianas, kas Greekeem par labbu; dumpineeku skaitz arween wairojotees, Turkeem peetruhfstoht wifjas waijadssibas un sawas dußmas tee pastrahdajoht breefmigus warras-darbus; Turki tikkai lahdas juhr-mallas weetäss ween wehl warroht patwertees. No Konstantinopoles trihs luggi ar farra-waijadssibu preefsch Turkeem aissuhtiti. Kahds Turku leelmannis Kandijs ar warru un ar willibu lahdus Turkeem peedewigus Kandeschus salassijis un ar teem us Konstantinopoli aissahjis. Kandias Greeki zerre, ka us Franzuschu padohmu Kandia, Leffalia un Epirus tifshoht peedallitas Greeku walstei. Sweschu semmju suhtitee sultani speesch, lai tas isdohd labbakus likumus kristiteem pawalstnekeem par labbu.

No Greeku walsts. Lai gan Greeku-semmi, ka teiz, darbojotees ar farra-spehla rihforschau, tad tomehr tur waldischanai wehl zits smaggaks un wehr-tigaks darbs preefschä, pahr to ta taggad lohti ruh-pejotees. Schi darrischanu irr, Greeku semmes nau-das buhshanu pahrlabhoht. Ta deht waldischana weftneeku suhtijuse us Englandi, lai tur rauga 60 millionus paleeneht. Greeku semmei nefur parradus negribboht ustizzeht tadeht, ka ta ne-usnehmu sehs mafsaht tohs parradus, to winna eetafijuse taï lailä, kad zihniyahs pehz sawas swabbadibas. Ta deht ta liffuse apföhlift, ka arri tohs parradus, sawä laikä buhshoht mafsaht. Tad weht warofschana grifboht nodohschanas sawai semmei uslifft leelakas un wehl ar lahdus Franzuschu beedribu taifift tahu kontrakti, ka lai ta tahs purra-weetas pee Kopais esara pahrtaiholt par augligu semmi. Ja tas isdohschotees, tad schahs weetas labbums ween warfshoht wissu semmi ar labbibu apgahdaht.

No Widsemmes. 5ta Februar deenä Ummurgas draudse par mahzitaju eevedda libhfschinnigu Diflu draudses mahzitaju, „Belta-beedra“ apgahdataju G. Neiken.

Wehl no Widsemmes. Wehz bruggu teesas finnahm muhsu gubernijä pehrnä gaddä nokauti 85 wilki, prohti: Wolmares aprink 2, Walkas aprink 8, Lehrpas tas aprink 10, Werrowas aprink 28, Pehrnawas aprink 8, Fellines aprink 9 un Sahmu fallä 20. Wezzee wilki wairak atraddahs Werrowes un jaunee Sahmu fallas aprink.

No Wahzsemmes. Wahzsemmes widdejöss ap-gabhalös jau arri fuhsabs pahr to breefmigo lohpu-fehrgu, kas pehrnä gaddä pa Englandi plohfjahs. Gan waldischanas darra to ween finnadamas un faprasdamas, lai fehrga neispleshchahs; neween leeli lohpi, bet arri funai un kaffi, kas teem turwumä nahkoht, teekoht no tahs fehrgas aissgrahbt. Dauds lohpi jau effoht pohstää gahjufchi.

Drohfschs wihrs.

Laffitaji agraköss gaddöss jau dauds ko laffijuschi par wezzo Franzuschu keiseru Napoleonu to pirmo. Sinnam arr', ka Napoleonu no Elbas fallas is-spruzzis, oht'reif Franzijä par keiseru usmettahs un tas bija 1815ta gaddä. Ka winnam dauds kas bij isdeweess, ta winnam ir schoreis nenahza prahä, ka winsch ne-eespehfschoht to, ko bij eesahzis un fur jau pats esahkums tik labbi bijis isdeweess; jo dauds leelee generati un farra-waddont, kas Lehninam Lud-wikam 18tam ustizzibas swehrestibu bij swehrejuschi, taggad no ta atkritta un par jaunu Napoleonam padewahs. Wezzais Lehnisch redsedams, ar lahdus leelu warru un spehlu Napoleonu us Parihsi nahja, no wisseem atlahts, ar saweem ustizzameem atlah-pahs un behga us Briffeles pilsschitu. Tikkai us-tizzams Schweizeeschu palkawneeks, Aßri wahrdä, palikka Parihsé kasarme, tapebz, ka no Lehnina ne-lahdus pawehfeschau nebij dabbujis, ko winnam buhs darriht.

Bija 21ma Merz deenä 1815ta gaddä, kad lahdus Napoleonu adjutants pee palkawneeka Aßri atskrejja un no Napoleonu atneffa schahdu pawehfeschau: augstais keisers nahkuschä deenä turrefshoht farra-pulku munstrefschau taï un taï weetä un taï un taï lailä un tadeht lai palkawneeks gahdajoht, ka winsch ar sawu pulku arri us turren nahkoht un ta keisera pawehfeschau pepilsoht.

Palkawneeks scho pawehfeschau meerigi noßaußja un tad tapat meerigt atbildeja: winsch gan finnoht, kas winnam jadarra un to arri darrischoht. Adjutants nu dohmaja, ka palkawneeks to pawehfeschau labba prahä peenehmis un tadeht itt preezigi keiseram palkawneeka atbildi noneffa.

Bet kas to skaidru un ustizzamu gohda-wihru lab-haki pasinna nekä winna uhsas ween, tas to nemas newarreja tizzeht, ka ta hds wihrs arri tam atnah-fuscham warrmahlam peekrittishoht, ka gan tuhfschi-zitti darrijufchi, kas sawam aissbehgufscham Lehninam ustizzibu bij swehrejuschi un tikkai apgreesda-meess ween, to aismirfuchi un atkal keiseram pade-wuschees.

Tomehr brihnumss bij leels, ka palkawneeks ta darrija, itt ka nelahda farra-wihru rihforschahs nebuhtu preefschä; wissä kasarme neweens nepuzzeja sawas brun-nas, ka tak po laikam mehds notift, kad us munstrefschau fataisahs. Jo tad offizeereem un saldateem dauds ko darriht. Nosazzitå stundä Napoleonu ar dauds saweem spohjscheem generateem atnahza us platscha, fur jamunstere, bet — brihnumss! neweena Schweizeeschatur nebjia un keisers ka par nerru turrehls.

Pahr tahu nepaflansibu un tihfchu prettiturrefchanohs warreni noskaitees, Napoleonu dfinna atkal weenu adjutantu pee ta palkawneeka un tam zeefchi likka peeteift, azzu-mirkli us platscha nahkt.

Adjutants, ta israhdiyahs wairak pa gaisu skrehja nekä jahschus jahja un ittin drihs bij pee Schwe-

zeeschu kasarmes, kur tas aiskussis pakkawneekam Affrim Keisera pawehleschanu sinnamu dariija ta, ka warreja manniht, ka, ja nepaklausifchoht, tad tiffchoht noschauts. Pakkawneeks itt meerigi to pawehleschanu sanemha un us to wehl elsdamu adjutantu runnaja ta:

"Sakkat tam, kas Juhs suhtijis, ka es esmu lehninam ustizzibū swerejies un ne-esmu no tahs swerestibas atraishits; tadeht newarru nesahdas zittas pawehleschanas peenemt, ka ween no lehnina Ludwika ta 18ta un no sawas tehwu-semmes waldischanas!" Pa tam bij us altrū rohku zittas regimenes us platscha fasaultas un Napoleons tahs munstereja, jo negribbeja, ka Schweizeeschu nepaklaufibū tiltu sinnama laudis, zaur fo Napoleons sawas warras gohdu saudetu un wairak tahdi prettineeli gadditohts.

Adjutants atjahja atpakkat un pakkawneeka atbildi Keiseram nodewa; bet pats no ta gohda-wihra ustizzibas ta bij pahremets, ka winsch to atbildi Keiseram neisteiza wis tif shwi un slarbi, ka pakkawneeks to bij isrunnajis.

Schahda atbilde bij pahr dauds preefsch tahda wihra, kas ar to eeraddis, ka simtituhkstoschi bes nekahdas prettirunnaschanas winnam paklausija. Kad jau par to pirmo nepaklausifchani winna leelas dusmas bij pahraehmuschas, tad taggad jo wairak tas notilla, kad winsch apdohmaja, kahdu preefschihimi schi nepaklausiba dohdoht winna zitteem farxa-pulseem un wisseem pawatstneeleem. Winnaa pids pahreja warreni, bet winsch sawalidijahs un noturreja to munsterechanu lihds gallam, ahriki itt meerigs israh-didamees. Bet kas winna kladri pasinna, tas no winna azzihm un grohsschanahm redseja, ka tikkai ahrypuse winnam bij gluddena un meeriga, bet ka eelschpuffe bij bresmigs karschs.

Kad munsterechanu bij pabeigta, tad atkal kahds adjutants pakkawneekam noneffa tahdu pawehleschanu, lai tuhlin nahkoht us pilli. Affris paklausija untē tam lissa ee-eet marshallu istabā, kur keiseru atradischoht preefschā.

Kad winsch preefschistabā bij eegahjis, tad dimi Keisera adjutanti nahza winnam klah un pagebreja, lai atdohdoht sawu sohbenu, kas buhtu tilpat, itt ka tee winna sawangojuschi un zeetumā eelikluschi. Bet pakkawneeks atkahpahs sohli atpakkat, iswilla sawu sohbenu un tad drohfschi fazzija: "Zeenigi fungi, to, kas mannu sohbenu aistils, es us weetas nodurschu! Ja patikh, tad paprohwejat ween."

Sabihjuschees tee dimi adjutanti weens ohtru usflattijs. Woi gan wian warreja eedrohschinatees Keisera preefschnamma affinainu kaufschanohts eefahkt. Ja wian buhtu kahwschees, tad jau ittin ahtri wissa Parijsse dabbatu to finnaht un wisseem buhtu pahr to lo brihnitees. Ta deht tee labba metta meeru un dohmaja: tas, kas tur eelschā, tas gan to stuhrgalvi sawalidihs; winnam tas naw wis pirmais.

Pakkawneeks Affri redsedams, ka adjutanti no winna atkahpahs, laida sawu sohbenu atkal mafste eelschā, ka tas flanneja ween un drohfschi gahja pa durvihm eelschā.

Sahlē eegahjis pakkawneeks eeraudsija Keiseru, kam wiissaplahrt bij nostahjuschees generali un marschalli spohschōs mundeerdōs. Ar dusmigahm azzihm Napoleons winna usflattijs un warreja dohmaht, ka winsch pakkawneeku ar sawahm azzihm gribbetu apriht. Jo leelakas palikka winna dusmas, kad tas eeraudsija, ka Affri newis ka zeetumneeks, bet ka brihws apbrunnohts offizeeris bij eegahjis eelschā.

Affri gohdigi pakkawneeks un tad itt meerigi un stihwi nostahjahs, un gaidija, lai Keisers to usrunnatu. Ar niknahm dusmahn un swerhrodamahn azzihm Napoleons us to flattidams, zerreja tahda wihsē winna fabeedeht. Bet tas tik drohfschi un stihwi stahweja, ka tee alpu kalmi winna dsimtenē, un drohfschi flattijahs azzis tam bresmigakajam, kam tik rohku waijadseja pazelt un nahwes spreediumu pahr winna isdoht. Wissi tur klah buhdami gruhti ween divachu willa gaividami us tahm leetahm, kas notifchschā un ruhpedamees pahr ta gohda-wihra dsihwibū, kas nefustams un drohfschi azzis flattijahs tam warrenajam, preefsch ka wissa Franzija zeffus lohzijs. Behdig Napoleons eefahza runnaht:

"Kapebz Juhs mannai pawehleschanai prettiturre-juschees?" ta winsch tam breszja wirsū ar itt bahrgu halsi, kas israhdijs, ka winsch effoht tahds wihs, kas no latra paklausibū pagebreja: "Ittin ^{mo} ^{gi} un ^{mo} ^{gi} yoyvigi pahauwueus ^{mo} ^{gi} uideveju: "Es esmu Franzijas lehninaam Ludwikam tam 18tam ustizzibas swerrestibū swerejies un winsch naw manni no tahs atlaidis. Ja winsch manni buhtu atlaidis, tad es taggad peederretu sawai tehwu-semmei un no tahs pawehleschanas peenemu."

Napoleons peegahja sohli klahat un tad ka ahrrprahtā kleedsa: "Woi Juhs finnat, ar fo taggad runnaht?"

Pakkawneeks atkal meerigi atbildeja: "Man taggad gohds runnaht ar generali Bonaparti."

"Juhs runnajet ar Franzijas keiseru," ta Napoleons jo nikni kleedsa, "un ka keisers jums pawehleschanu, tuhlin schinni paeschā azzumirkli ar sawu regimenti dohtees us munstera platscha?"

Tāpat meerigi un gohdigi ka lihds schim, pakkawneeks atkal atbildeja: "Generala fungs, pedohdeet, ka par oht'reis Sums atbildu, ka wiisspirmak pawehleschanas warru peenemt no lehnina, kam esmu ustizzibū swerejies."

"Ka?" ta Napoleons sawā niknumā atkal kleedsa, "woi wairs neatminnat, ka preefsch peezeem gaddeem arri man ustizzibū swerejat?"

"Un to arri ustizzigi esmu turrejis, famehr Juhs no waldischanas alfazzidamees, manni ar wissu gohdu no tahs atswabbinaht. Ja toreis ta nebuhtu notizzis, tad es toreis tāpat buhtu darrijis, ka taggad

darru!" Tà palkawneeks atteiza un stahweja drohschi là sahds stabs tam warrenajam preefschä.

Wissi llahbtuhdami ar leelu gohdu un zeenischau luhsjohs us to nelohkamu gohda-wihru un teem bij hail, la tas sawu dshwibu nepasaude.

Napoleons taggad few eekohda mehlé. Ko winsch nu warreja darricht? Woi tas wihrs nerunnaja là ustizzams taisnis zilwels, lo satram un ir wianam pascham bij augstí zeeniht, lai gan schinni azzu-mirlli wianam tas bij là wehrmeles.

"Gan es Jums to peeminneschu!" tà Napoleons sohbus fakohdis fazzija.

"Bet Juhs ne-aismirfiseet, là es Schweizu biergeris esmu un sawahm kantonehm peederru!" tà palkawneeks itt meerigi atbildeja.

"Gan es tahs fantones isahrdischu!" tà Napoleons atkal kleedsa.

Tè nu Schweizeetim sirdiba atmohdahs un tas drusjin distaki bet meerigi atbildeja: "Tik ahtri naw wis isahrdamas tahs fantones, kur trihsfimtstuhlstoschi wihi irr gattawi preefsch sawas tehnu-semmes un brihwibas sawu dshwibu uppureht."

Napoleons sawas dußmás pawiffam bij aismirfees. Winsch kleedsa pretti: "Un tomehr Ehstreikefchi juhs irr kalpinajusch!"

"Un muhsu llintskalni tohs irr apfittuschi, un to flaweno uswarretaju wahrdi wehl nefur naw aismirsti!" tà palkawneeks drohschi atteiza.

Napoleons nu laikam gan atminnejahs, là ar tahdu nepeelahjigu strihdi winsch dauds fo no sawa gohda ^{laudohs nee teem ankabuhstahs medameem} pee wissuem pawallneekem un là schahdás runnás prettineekam arween wairak gaddijahs, ar fo aishidinees; heidjoht wissus llahbtuhdamus apfattijis, tas mannia, là tee wissi ar gohdu un zeenischau us to nelohkamu Schweizeeti luhsjohs, — tadeht tas greesahs aplahrt, fazzidams: "taggad deesgan!" un là winnaa neewadams ar rohku metta, lai aiseijoht.

Palkawneeks Uffri palkannijahs un taisni là stabs isgahja pa durwihm ahrá; arri preefschstabá neweens winna ne-gistifka un abbi tee offizeeri, las gan wissu to lehrumu bij dsirdejusch, preefsch ta gohda-wihra palkannidamees, atlahpahs pee mallas un fahwa wianam aiseet.

Wissi, las to bij dsirdejusch un redsejusch, bij lohti fabihjuschees pahr to wihru, las tam warrenajam là bij pretti turrejees ar wahrdeem un darbeem; winni to ween zerreja, là tas tilfchoht fahrtessai nodohits un noschauts. Bet nenotifka nelas. Jo slaidri warreja manniht, là ta pastahwiga gohda-wihra ustizziba arri Napoleonam azzis bij augsta gohda leejiba, — lai gan wianam pascham tas bij par launu.

Wissi Parijsé schis notifikums ahtri ispaudahs un wissur ar leelu gohdu un zeenischau pahr to runnaja, un Napoleonam tas wairak isdewahs par

labbu, ne là lad winsch to gohda-wihru buhtu sohdijis. Ihpaschi palkawneeku Uffri wissi augstí zee-nija par winna nelohkamu prahrtu un pastahwigu ustizzibü neween wahrds, bet arri darbös.

Napoleons arr wairak nedarbojahs Schweizeeschus pahrrunnaht winna deeneska eestahtees, bet wissu to regimenti atlaida, lai eet mahjás us saweem falneem. Uffris aissgahja ar baggatu algu sawá firdi un mehs nesinnam wis, woi fehnisch Ludwigs pehzak winnam to peenahkamu atlighsinafchanu dewa woi ne. Mahjá Schweizöös pilnigi schahs pastahwibas wehrtibu atsinna. Schweizu waldischana lika kalt ihpaschi gohda-medali, kam starp lohsberu krohna bij ee-kalti tee wahrdi: "ustizziba" un "gohds." Scho gohda-sihmi wissai regimentei isdallija un Uffrim to waijadseja dabbuht no selta, bet mehs nesinnam, woi tà notifka. Velnijis winsch to bij pa pilnam.

Pehteris un Tschankeste.

Pehteris. Labriht, Tschaufste brahl, là klahjabs? Woi schoriht falla tew deggonu wehl atstahja azzu starpá?

Tschaukste. Salst gan schoriht, là jadohma: nu til wehl patte ihsta seema lahjás. Un gandrihs tà arr irr. Tik branga seema schogadd' wehl naw bijuse là taggad irr. Bet woi tad mehs farrera-wihri tik ween fallu effam panessusch! Zik dauds reis wehl dauds bahrgaká laiká bij pa nakti jastahw us walki.

Pehteris. Ta falla andelmanneem pa prahtam, prahti tahdeem. Kam sawczzejuschahs prezzes; taggad tau neobhibs smalku nelahdu — kad tik no rohkahm ahrá, lai pirzejs pehzak ar to darra fo gribb.

Tschaukste. Skatt, là tur tee Kreewi sawas zuhlas noleek pehz rindas. Nabbadsites zuhzinäs til tahlu tezedamas sawas lahjas nodeldejuschas lihds pascham rumpim. Labbi, là lihds scheijen wehl tahs lahjas peetikkuschas. Nu, dascha galta gan naw smahdejama, kad ween nebuhtu tik warren dahrga.

Pehteris. Ko tad taggad warr lehti dabbuht? Wissi irr dahrgs, — patte baggata maiiste dahrga tà, là ir sagli pehz tahs tihlo un sohg, — là winna laik' pahrdaugawá, kur nabbageem lautineem tee deenas-sagli wissu zeppeenu bij aisseffusch. Paschu prostaku filki bes mahrkas nedabusi, — ko tad brihnitees pahr gakkas un sveesta dahrgumu!

Tschaukste. Teesa gan: siwis arr' taggad til dauds peerwestas no Kreewu semmes un tomehr dahrgas. Pahr to naw dauds fo brihnitees, jo tahs peederr pee gawenu ehdeena un tadeht tahm labs tirgus. Muhsu sveineeki arween suhdsahs par sliktu sveiju, bet pahr to man naw nelahds brihnum, tappez, là te weenadi ween sveijo un siwtiaas nedabu preeaugt là waijaga. Kad wissupehdigo iswel, tur tad tik ahtri warr rastees laht. Bittas mallas esfoht tahds lakkums, là laudis til nosiltos laikos ween sveijojoht un tas irr pareisti.

Pehteris. Là! Bet kad té arr' tà darritu, fur

tad muhsu gahrdehdeji siwis dabbatu? Tadeht tad jau muhsu sveineeki rauj woi no paschas elles ahra un juhdsehm brauz siwis ee-andeleht. Woi tad ta warr lehtas buht?

Tschaukste. Atraij pikkis, lo mehs pahr to gudrofim! Bet woi sinni lo! Biju walkar Kamarina funga bohde un tur tee jaunkungi sohlija 10 rublus tam, las winna pasuduscho lakk flappetu rohkä.

Pehteris. Pelna labba, bet tu jau sinni, la lakk dauds nestaga pa elahm, kur tad to lat fateel? Un tad, leelaka daska lakk irr pellehla — pee la tad to pasih?

Tschaukste. Ja tu griddi to malku pelniht, tad eij ween Kamarina bohde, tee jaunkungi tero stahstihks taks sihmes, pee ka lakkis pasihstams.

Pehteris. Itt ka man zitta darba nebuhtu!

Mugsti zeenigam un mihsotam wezz'tehwam

Luttera basnizas biskavam

Dr. K. K. Ullmann,

Berterburga,

Wina augsta ammatu svehtku deenā, ta 18tā Dezember 1866, tad tas 50 gaddus ta Runga wihsa lalnā uszichti strahdajis, — dauds Latweeschu tautas lohzektu wahrda, pasneedsa scho dseesminu pasemmigi

C. F. Schönberg,

Gramsdes krespeles flohmeisters un ehrgemeets.

Sirmagis Lehrs, Lew schodeen svehtku deenā,
Us lo angsti — semmi preezajahs.

Lutru draudsehm ta irr dahrga weena,
Lewi apfweikt preefā atsteidsahs.

Puffsmits gaddi wihsa lalnā jaufā
Strahdajohit tur plaschā Deewa laukā
Kā jau ihstenam

Mugstam biskavam —

Aisgahja, la fweedri bij jaflauka.

Tu preefch Latweem allach labprahf strahda,
Preezajees, la tee nahl gaischumā,

Krahchnas dseefmas Deewa gohdam gahda,
Gannamu Tu waddi sakumā.

Latwu fanta lewi mible — jeena,
Laimi wehl fbi Tawa gohda deenā:

“Kai Deews svehtitu

Dishwes walkaru,

Listu spihdeht gaischumā weenā!”

“Kai Lew mihsais Deews wehl ilgi wadda
Augsta gohda weetā fehdejohit,

Lew iſ deenas jaunus preekus radda,

Ilgū muhschu leek wehl peedishwoht.

Lihds Lew dishwes frehlib' weenreif mettahs,
Kristus Bifikaps Lew pee fewim weddahs —

Un tad mihsibā —

Krohni galwinkā

Ussleek Lew, kur preeks un firds nesehdahs.”

Bukiti itt daikako, lo lauschu

Latwu tautas plaschā dahrsinā,

Lo pee Tawa gohda frohna sprauschu,

Lewim pasneedsu to semmibā. —

Gohda wainaks, lo Lew mihsib' taifa,
Mirdsehs wehl, lad puukku seedus taifa
Tawam kappinam
Afrahm flazzitam,

Lo ne kops nedj truhdi walla raiha.

Peenemm taggad mihsibas seedu,

Lo pee zitteem, Tehtih, noleeku,

Lai gan wahja dseesminu, lo dseedu,

Nahdiht rahd tol taifnu sirfniku: —

“Tā kā Nārons svehtij? Juhdu barru,

Turri svehtidams ar angstu warru

Tawas rohzinā

“Pahr mums issteptas,” —

Lai mums gaifma spihd zaunt svehtu garru!

Atbildes.

M—**s**. I. Kad Juhs sinni ihstu wahrdu esfat flehpufchi, tad jau Juhs sinni newarru usnent par patecibū.

Apt. Selganā. Ta sinni, las Wahju avisē laffama, nesihmejahs wis us taydahm Lātve efcu grahmatah.

A. K. ... L. Lee dabbas brihumi, lo Juhs teizates redsejufchi, nesihmejahs wis us to breesmū notikumu Amerika. Jo lad pee mums bij Stais Dezemberis, tad wiinneem jau bij 20tais Dezemberis, un wiinne Stais Dezemberis irr muhsu 26tais Novemberis. Tadeht tas jau ar to notikumu nelā nefakti lohpā. Un bes tant wehl, lad pee mums wallars, tad pee wiinneem irr rihts. Tā tad nu redset, la fbs juhs sinni ne lā newadram Mahjas weeft usnent.

P. S—g. Juhs ralstus esmu dabbujis wissus, bet wehl newarru fajzit, lahus no teem warrefdu usnent. Garrigas leetas, las pahr dauds ar dseefmu perscheem un bishbes weetinahm puschtoti, luhdami, nemai nefusti. Taks Mahjas weesm nepeederr.

P. B. Preefch taydahm leetahm Jums manna adrese nemas nam waijadsga, jo Mahjas weesa apstelleschanas tissai Plates tungs peenemm. Manna adrese tā bij rihtiga, kā Juhs jau schoreis man ralstijufchi.

P. J—n. K. Zaur Juhs ralstus warrelu iszeltees lahos strihdis — lai labbas paleek.

Z. Juhs skohlas sinni pahr dauds garra un tad, kā Juhs pach fakkat, webi navo gallā, — tadeht to schoreis newarru usnent. Suhteet to ihstu un wissu us reist, tad derrehb. Villai eefahstas leetas newarru usnent, nesinnadams, woi to pahreju ar wehl dabbujis woi ne.

P. O. Juhs sinni ne-esmu warrejis usnent, nepashvams to wahrdu bereiteris.

D. W.—B. Juhs stahstu-dseefma pahr dauds garra.

?—!. Kā jau arveen, ta arri schoreis man jafalla, la newarru usnent tahbus ralstus, kuru farakstittais man navo sinnams. N. L.

Undeles-sinnas.

Rīhgā, Imā Merz. (Als behrtes.) Schinnis deenās aulstis un jaufs laits bijis, tā lā falla ir līhdī 15 grahdeem lahpā. Linnu andele bij paknappa un malsaja par frohna 51 rub., puik frohna 53 rub., smallem puik frohna 56 rub., par zins frohna 58 rub., par bralla 47 rub., par puik bralla 49 rub., par dreiband 37 rub., par dreiband bralla 28 rub., par Widz. dreiband prischeem 37 rub., par puik dreiband 39 rub.; turpotti prassija par hofs dreiband 40 rub., par puik 44 rub., par smallem puik 50 rub., par birlauu. Sehjamas linnu-fehlās malsaja 9 rub. 25 lap. par muzzu.

Sihla audele. Puhrs tveestā malsaja 4 rub. 25 līhdī 50 lap., puhrs rūdsu 2 rub. 20 līhdī 30 lap., puhrs mēsēdu 2 rub. līhdī 2 rub. 10 l., puhrs ausu 1 rub. 20 līhdī 25 lap. Sahls malsaja par 10 pudrem farland 6 rub. 50 lap., rupja balta 7 rub., smalla 7 rub., almina fahls 6 rub. 25 līhdī 50 lap. Silkes lausu muzzā 14 rub., egli muzzā 13½ rub.

U 8 tīrgus usturā prezzes tapat dahrgas kā bijusgas. Pohdu sveesta malsaja 4 rub. 90 lap. un pohds juhsu gallas 2 rub. 50 lap. Siwīs druslu lehtalaš zant to, kā sveineit no Peipus efsara ar fa-wem siwu mesumeem us muhsu tīrgus atnahufchi.

Naudas tīrgus. Waljs dansa billetes 79 rub., Widz. usfaklamas kihlu-grahmatas 98 rub., usfaklamas 89½ rub., kursemimes usfaklamas kihlu-grahmatas 97 rub., 5 prozentu usdewu billetes no 1mas leeneschanas 109 rub., no oħras leeneschanas 105½ rub. un Rīhgā-Dinaburgas ofelsu-zella aktijas 112½ rub.

Atbildeams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehts.

Rīhgā, 3. Merz 1867.

Preefschlaika sinna.

Nihgas Staueru-Artela komitejas-loh-
zeltem, tāpat kā wisseem, pee Artela
peederigeem Stauerem darram sinnamu, kā tee
no eelschigu leetu augsta ministeriuma Nihgas
Stauerem dohti līkumi ir nodrīketti un usai-
zinjam, lai latvis pee Artela peederrīgs Stauer
9tā, 10tā jeb arī 11tā Merz f. g. Staueru-Artela
lantvi, Wolschmidt funga namma zuh-
eļā, atnāk tohs līkumus un tābs Staueru-
sīmēs fanemt. Nihga, 1mā Merz 1867.
Staueru-Artela wezzalee.

Kad tee Zehsu kreises, Dzehrbenes bāsnizas
draubes, Gustu valsts sāmneeli: Mattis Din-
don un Peter Wehlis pārādu deht konfūce kri-
tuschi, tātobz usaijinnat wissi, kam winni par-
radā palīkschi, pegu nedēla lailā no appalsch-
raffitās deenas slaitoht, wissvehlaiki lihs 3tā
April f. g. ar fawahm prassīchanabm pee Neht-
len un Gustu valsts-teefas mēldetees; wehlaiki
neweens wairs netils peenemt.

Walsts waldischanas wahrdā: Nehtlen muischiā,
tais 24tā Februari 1867.

Nehtlen un Gustu valsts wezz. M. Kla wing.

Skrihwers: Bormann.

No Iggatmuischaas walsts waldischanas teel sin-
namas darrīts wisseem pee schās walsts peederrī-
geem, luri us pāssēm dīshwo, lai nemm wehra:

1) Kursch nepeenejīs lihs 23. April f. g. fa-
was un fawas familjas krišmas sīmēs no ta
mahzitaja, kur eet pee walkarina, teem winnu
peedriga pasē netils isdohta neds pēstelēta;

2) Tāpat arri tee tāhti us pāssēm dīshwodami
laubis, las lihs schim fawas krohna un walsts
maldischanas tīklat arween gaddu gallā irr mak-
fajuschi taggad tādeem, las gadda eesfaklumā
ne-eemalabs, pehz līkumem arri pasē netils
isdohta. Iggatmuischaas walsts waldischana 27tā
Februari 1867

Walsts-teef. wahrdā: Jurre Brihbin.
Skrihwers: P. Letter.

Baldohnē floslas mahja jaukuve lihs ar tām
turklaht waijāfigahm ehlaht un par scho buh-
wechāmu Baldohnē pee pagasta waldischanas 16tā
un 18tā Merz f. g. torgu noturress un to darbu
isdohs tam, las mafak par to prassīhs. Tadeht schi
fiana teel dohti wisseem, las tābū buhwechāmu
gribbetu usmēnt. Kā tas darbs jaisdarca, vahr
to tē katrā laikā war flaidras sīnas dabbuht.

Pagasta wezzakais: M. Birse.
Vag. skrihwers: G. Helmā.

Weena deenesis-meita atrobd weetu
Nihga seelajā kālejā-eelā № 66.

Zaur scho rākstu darru sinnamu, kā pee man-
nis, tābūn pee Elmetas Owtēla dīsrīnāwās pee
Tōrva funga war eelsch fammoleem par 9 L.
mabriinn willu kārī, to fohlohs drībs un labbi
pataisht.

J. Laas.

Steffenbagena un dehla drīklu-namma Selgawā
paschā lailā teek isdrīketa un no 20tā Merz Nihga
pee Heklera funga Dohmas gangi un Sel-
gawā pee Schablow'sky funga tātolu cēla,
kā ir zittas grahmatu bohēs buhs dabbusīma:
„Tātās sāmneezība” farākūta no G. U-
lunana ar G. A-na dīshwoschanas iestātī-
schāmu. Teem, las scho grahmatinu gribbehs zaur
pastu dabbuht, weenu rubli man pēstelējuscheem
es pejuhs elsemplārus no tābs pēsfuhitschi ar to
adreši, tābū man naudu atspūtidamee buhs us-
bewuschi. Wissi grahmatu pārbewēji, las grah-
matas pee mammi panem, dabbuhs iſtātru zettorto
grahmatu par welli jeb 25 prozentus pēnas. Manna
adresse: G. Ulunana in Riga, Petersb. Vorstadt,
Alexander-Straße Nr. 3. G. Ulunana.

Weena mahja ar turklaht peedrigahm ehlaht,
kohfu-dabru, lāriņupelu semni un plānu irr par
700 rubl. pārdohdama, pārdaugwās winnupīs
wezza lehgerplatīcha. Mahjas nodischanas irr
4 rub. par gaddu. Kāhtatas sīnas isdohs masā
tehnīcēlā Nr. 13, lārpnēlmeisters

Libert,

Drieklets pee bilschū- un grahmatu-drīketaja Ernst Blaies, Nihga, pee Pehtera-bāsūjas.

Wisseem muhsu draugeem, andelmanneem, pāfīstameem un
zitteem laudīhīm dohdam to sīnu, kā fawu pārdohdīchānas pā-
grabu ar ahrjemmes wihneem, portern un wisseem zittideem dīsh-
reeneem, schinni gaddā Merz jeb April mehnesi is ta Stephanu
funga namma pāgraba kohp-eelā, eeksh to jauno R. Schweinfurtā
namma pāgrabi, pee zittureisejeem ūmilshu wahrteem, pārzelshīm
un dohīm fawā laikā wehl flaidras sīnas par scho pāgrabi
pārzelshānu.

Nihga, 6. Merz 1867. Feldt & Lundmann.

Nefapraschanaahm prettiturredamees, las zaur eezeltu Ar-
telli preefsch staueru-strāhdneeleem warretu zeltes, darram
zaur scho sīnu, kā mehs kā bijis, ir us preefschu ar fuggu-peel-
lahdeschanu darbosimees, pee tam notaishanas ar fuggu-kapteinehm
turressim un strāhdneekus darbā nemīm, jo minnetam Artellim zaur § 4
to apstiprinatu līkumu naw pākauts, kā winnām ween brihw fuggus pē-
lahdeht un islahdeht.

Nihga, tās 15tā Februari 1867.

Wirsstaueru wahrdā: Johann Sanfōhn.
Johann Beckmann.

J.

Englischi

Redlich

magashne

Suhds wissus Mahjas weesa lāffitajus, to schē appalschā fluddinatu sīnu wehra
likl un peemīn, kā wissadi ammata rībli, kā sahgi, ehweles, kālti, wibles, flihme-
shi un zirri ar to nobildetu shīmī papilnam tē irr atrohdāni.

Sīnā.

Neween Wahzsemmē, bet arri paschā Englandē atrohdahs tāhti blehschi, las
us fawu flīstu prezzi wīsfū fitt to stempeli, tābū irr seem fenn isflaweteem un
pāfīstameem fabrikanteem, zaur so tad daschs zīlwels arri muhsu semmes gabbalā
teek apmahnehts. Lai nu tāhdas blehnas wairs newarretu isdārīht, esmu ar weenu
no teem wezzakeem un wissu-wairak isflaweteem Englands fabrikanteem Scheffeld
pilsfehtā notaissijis tāhdū kontrakti, kā winnām buhs us wissahm preefsch mannas
grūntīgas Englischi magashnes apstelletahm leetahm mannu, zaur kontrakti weenigi
man peedrigu shīmī, jeb stempeli wīsfū fitt. Schi shīmē tā isflattahs:

Par wissu to prezzi, us kārī fāhda shīmē atrohdāma, warnu apgalwoht,
kā tā ihsteni labba un teizama; pirzeji katrā jaunā prezzes pālkā atraddībī
scho sīnu ar mannas paschās rohlos appalschrafstu.

*J. Redlich,
Riga & Sheffield*

Iwissi no wissadeem nummureem un pērīvebm,
gattavus maijsus, maijs drehbi un allus korkus
pārdohdō

Alberts Drechsler,
Selgawās Ahrihga.

Smalkas Iwissi lijs as 75 kap. par pu-
ru un arri rūpjas, lehīt pārdohdā fawā miltu
magashne

R. H. Borchert.
netākt no rāhtuscha.

Sāveem draugeem un pāfīstameem darru sī-
nu, kā manna bohē war dabbuht labbas
prezzes, wissadas jūnas mohdes pērīves, wiss-
adas sortes ahdas, sahbalus un zittas leetas.

Aumeister (Sēbīgal) Leelā frohga,
J. Stern.

Nanzenes pastes statīonā pa Jurgēem f. g. war
deenesi dabbuht kāpī, kām labbas leezības.